

ning dannet, i den korte Sommersamling, at det Program, Ministeriet Stauning var gaaet til Valg paa, ikke lod sig gennemføre. Ikke desto mindre krævede Spørgsmaalene en Løsning, det var klart, og saa skal jeg alle Dage yde Ministeriet Stauning min Anerkendelse for, at det resolut smed sit eget Valggrundlag over Bord og gik over til et Program, som lod sig gennemføre, nemlig det, som gav sig Udslag i, at vi fik Kreditindskrænkningspolitikken sat i Høj-sædet for derigennem at tvinge Kronen op til Pari.

Det var nogle Aar for sent, det kom, men det var der maaske intet at sige til, nu er der i hvert Fald intet, og der var maaske heller intet at sige til det den Gang, selv om man maatte have ønsket, at det var sket adskillige Aar tidligere, thi det er givet, at Folkestemningens Forstaaelse deraf var svag, den var ikke kommet frem paa en saadan Maade, at det stod som et Spørgsmaal, der krævede sin Løsning.

Nu kan man altid diskutere til Dagens Ende, hvorvidt Kronen steg for hurtigt til Pari, om det muligvis havde været bedre, at den var steget noget langsommere. Jeg maa tilstaa, at selv nu, da vi har denne Sag lidt paa Afstand, er det for mig i alt Fald ganske umuligt at afgøre, hvad der var mest gavnligt for Landet, enten den hurtige Stigning, vi fik, eller en langsom Stigning, som vi maaske kunde have fremtvunget — jeg sætter en tyk Streg under: maaske. Jeg anser det nemlig for nogenlunde umuligt for et lille Land som Danmark at sætte en Maksimumsgrænse for Kronens Stigning; holde den dér en Tid og saa lade den gaa op igen; jeg vil blot henvise til Norge, som en lille Smule senere end vi gjorde et Forsøg i saa Henseende, men kom meget daarligt fra det økonomisk.

Men det er et Spørgsmaal, som kan diskuteres. Jeg er klar over, at baade den hurtige Stigning havde sine Vanskeligheder, og at den langsomme vilde have haft sine Vanskeligheder, men jeg tror, at som Forholdene laa, vilde det have været umuligt for os at gennemtvinge en nævneværdigt langsommere Stigning. Det blev i alt Fald ikke gjort, og Kronen gik i Pari, og jeg skal aldrig rette nogen Bebrejdelse mod det Ministerium, der førte an i denne Politik, fordi den kom hurtigt op; det er muligt, at det kunde have været anderledes, men jeg tror, det er usandsynligt.

Men saa kommer der igen et bedrøveligt Punkt. Ligesom Ministeriet Neergaard ved Valget i 1924 maatte bøde med Livet, fordi man ikke havde faaet, lad mig sige

de mere sekundære Ting — derfor behøver de for saa vidt ikke at være mindre vigtige — til Sanering af de danske økonomiske Forhold med i det Kæmpearbejde, man udførte, saaledes voksede nu med uaaadelig Hurtighed et nyt Krav op, og det blev Ministeriet Staunings Achillesehæl. Naar nemlig Kronen var gaaet i Pari, maatte naturnødvendigt ogsaa, for at bruge det Udtryk, som er blevet almindeligt her i Tinget, denne Parikrone respekteres.

Paa dette Punkt slog det fejl for Ministeriet Stauning. Jeg begriber i øvrigt ikke, at de ikke selv kunde forstaa, at det maatte og skulde være en Følge af, at Kronen var kommet i Pari, at nu skulde saa snart som muligt — det kunde selvfølgelig ikke lade sig gøre i en Haandevending, men saa snart som muligt skulde de offentlige Udgifter, Statens og Kommunernes, i det hele taget Landets Økonomi, hvor som helst vi havde nogen Mulighed derfor, tvinges ind under de Former, som stemmer med, at Kronen er steget i Værdi, skal vi sige fra 70 til 100 Ø.; denne Stigning maatte naturnødvendigt medføre, for det er kun to Sider af den samme Sag, at nu kan vi for Fremtiden nøjes med 70 Ø., hvor der under den daarlige Krone skulde 100 Ø. til.

Jeg begriber ikke, at Ministeriet Stauning ikke var i Stand til at tage Konsekvenserne af den Paripolitik, de selv havde ført. De gjorde det, som sagt, ikke, og Resultatet blev, at Ministeriet Stauning — ligesom det tidligere Ministerium — faldt paa de Spørgsmaal, der var ved at rykke frem i Linie med de store Ting, der var gennemført af dem begge to.

Altsaa, nu maatte Ministeriet Stauning give op; det skete som bekendt for omkring et Aars Tid siden; Parikronen var kommet, men dens Virkninger i den offentlige Hus-holdning og derigennem i det lange Løb følgelig ogsaa i den private var Ministeriet Stauning ude af Stand til at yde noget nævneværdigt Bidrag til at gennemføre. Jeg siger noget nævneværdigt, for der var selvfølgelig ogsaa i dette Ministeriums Forslag forskelligt, som man kunde have gaaet ind paa, men i det hele og store ramte de efter min Formening ved Siden af. Naar man hører dem tale med en vis Stolthed om, at de tilbød til forskellige Former af Krisehjælp 100 Mill. Kr. for at sætte Hjulene i Gang, som det hedder, er der det at sige, at det er rigtigt nok, at vi kunde have sat Hjulene i Gang, det er der ikke fjerneste Tvivl om, men der er heller ikke fjerneste Tvivl om, at naar de 100 Mill. Kr. var brugt op, var Hjulene gaaet i Staa igen; for det